

اداره مخصوصه

درسعادتده باب عالی جاده سنده

محل اداره :

مشرط القیم

۱۳۲۶

اخطار :

سلکمنزه موافق آثار جدید مع المنوینیه
قبول اولنور
درج ایدلهین آثار اعاده اولنور

دین، فلسفه، علوم، حقوق، ادبیاتدن و سیاسیاتدن وبالخاصه کړک سیاسي وکړک اجتماعی و مدنی احوال و شئون اسلامیه دن
بحث ایدر وهفته ده بردفعه نشر اولنور.

درسعادتده نسخه سی ۵۰ پاره در

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین — ح. اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

قیراه دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

ولایاتده	سنه لکی	القی آیلنی	غروش
ممالک اجنبیه ده	۸۰	۴۰	»
	۸۰	۴۰	»

درسعادتده پوسته ایله کوندریلیرسه ولایات بدلی اخذ اولنور

عدد : ۵۲

۱۷ شعبان ۳۲۷ پنجشنبه ۲۰ اغستوس ۳۲۵

ایکینچی جلد

ایسه‌ده تربیه دینیسی مکمل اولان وقاب و فکرینی مخافه اللهک احاطه ایتدیکی برذات ایله تربیه دینیسی ناقص اولان ذات دیکرک اجرا آتی آراسنده کی تفاوتک دخی ندرجه عظیم اوله جنی آزاده بیاندر .

مع مافیه لایقوله تربیه کورمش بروجوددن وطنی تهابکیه القا ایده جک خطیئاتک ظهوری پک ده اوقدر قولای تصور اولنه ماز . نقصان تربیه هر حالده ام الرذائلدر . تهذیب اخلاق، تنویر افکار ، تصفیة قلوب تصحیح عقیده کی مزایای علویة بشریه یی بحق ذهنلرنده یرلشدیرن اولاد وطن ووطنک قدسیتی، مشروطیتک علویتنی دیکرندن دهسا زیاده تقدیر ایلر . هیئت معززة علمیةک جمله آثار دلالت وتوسطیله کشاداولنه جق اوکی مدارس عالییه اخلاق فاضله اصحابندن مقتدر مدرس افندیلرک تعیینیله تربیه عمومیة اسلامیةک برسوییه نشر وتعمیمی خصوصنده ابذال مساعی بیوریلورسه — انشاءالله الرحمن — شارقه اسلام آرزمان ایچنده شمعشه انداز مفارق انام اولور امید قویسنده یم . موفقیت حقنددر .

الهامی

مباحثات :

رسم مصحف

صراط مستقیمک قرق آلتنجی نسخه سنده قرانی ملا محمود صادق طرفندن کوندربیلان خط مصحف سرلوحه لی بند مخصوصده قرانده برهیئت علما تشکلی ایدوب مصاحف شریفه نک رسم وخطلری خصوصنده اجماع صحابه ایله عثمان ذی النورین حضرت تلرینک یازدینی مصحفلرک رسمنه اتباعک وجوب وعدم وجوبی ملاحظه ومصاحف موجوده نک مصاحف عثمانیه یه مخالف یرلرینی تفتیش ایتدیلر ، بورا علماسنجه اکثریت آرا ایله حق تظاهر ایتمش ایسه ده بوبابده مرکز خلافتده بولنان علمای کرامک ملاحظاتی نه دن عبارت اولدینی طلاق لسان وسلاست بیان ایله استفسار واستيضاح لئور . جدآ قرانده بولنان دین قرداشلریمزک بویله بر مسئله مهمه یی تذکر وعالم اسلامی خبردار ایتدکلرندن طولایی صلابت دینه لرینی تقدیر وعموم عثمانی اسلاملری نامنه ذوات مومی الهیمة شکرلر ایدرز واقطار ارضدن بولنان بتون اهل اسلامک هر بر امر خیرده اتحاد واتفاقه موفق اولملرینی جناب واهب العطا یادن کمال خضوع ونهایت خشوع ایله عن صمیم القلب رجا ونیاز ایلرز .

عاجزلری علمده سرمایه قلیله اصحابندن ایسه مده غیرت فطریه یم بومسئله یه ده بعض مطالعات بیاننه سوق ایتدیکنندن بوخصوصده نقصانی اعتراف وعجزی اقرار ایدرک اسباب ومسبباتی خلق ایدن الله تعالی یه استنادآ علمای اعلام واسلاف ذوی الالاترام کلاملرندن فهم واستخراج ایده بیلدیکم نتیجه تبعائی قرا وعلماء وفقهائمن انظار دقایقجویانه وآراء کشفانه لرینه اهم المهمات اولان بومسئله معضله نک

متقی دیکری شیطان طینتنده برجاهل برشقی اولدینی کوریلور . ایسته نسخه سابقه ده برتفصیل عرض اولنان اصول ایله مدارس لیلیه ده تعقیب تدریسات اولنه جق اولور ایسه یتشه جک فضلا امت هم دینی هم دنیایی لایقوله اکلامش اوله جقلرندن حکومت مفخمة عثمانیه من — عون جلیل باری ایله — آرسنه ظرفنده فاتحارک ، سلیمارک دوره شوکت ودبدبه سنی آکدیره جق برمرتبه شکوه واحتشامه ایصال ایله جکدر .

برقوجه مملکته ، برولایت ، برعرصیه حق برقاریش طورراغه ویاخود بر آوج توزه جانندن محبت ، بردوشکملک ابرازنده کی حکمت اوطوپراغت حدذاتنده کی قدر وقیمتندن دکل ، دین وایمان کی بر جوهره علویه معنویه نک اوطوپراغت تأمین سلامتی سایه سنده آنجق محافظه ایدیله بیله جکی ایچونددر .

یوقسه برانسانده حدذاتنده دین وایمان ، ناموس وحیثیت اولور قدنصکره هر هانکی طورپراغه اولور ایسه اولسون ، نزدنده عموم ادیان ومذاهب مساوی اولسنه بناءً اوطوپراغه یاشامه سی ده مساویدر . حسابات فطریه بشریه نک بیوکی اولان وطن محبتی ، ناموس ودین محافظه سنی کافل وبوامر محافظه ایسه مکمل مدرسه لرک وجودیله آنجق حاصل اوله بیله جکندن هرولایتده برر مکمل مدرسه احداث وتشکیلله اولاد وطن بویله برر دارالفیض اسلامده تدریس وتربیه ایتدیرلدیکی تقدیرده دینمز شوائب زللدن مصون قاله جنی کی دنیا مزده بوندن صکره معمور اوله جغه قطعاً شبهه قالماز .

عکسی حائده دها چوق سنه سورمز (العیاذبالله) مدرسه لرک اکثری طبیعتیه مائل اندراس اولمقله حکومت اسلامیة نک بیوکی وبتون عالم اسلامیتک مرکز استنادی اولان حکومت علیه عثمانیه ده باشقه بررنکه کیره جکی ضروریدر . فضلا ی بنامندن مناسرت مفتیسی رجب افندی قونقرده دیدیکی کی قسم اعظمی درست اوقومقدن بی بهره اولان کوی معلملرندن تدرس ایله مکاتب اعبادیه یه کیدن واوراده فلسفه دینه کوره میان زوالی چوجقلر نه درجه اسفناک بر حالده بولنه جقلرینه تأسف ایتماک الدن کلز .

فقط برمنوال معروض هرولایتده ، اوله مدینی تقدیرده قرب وجواریتی حبسیله مرکز عد اولنه بیلمسی قابل اولان ولایتده برآن اول کشادی عالم اسلامیت ایچون فرض عین مشابه سنده اولان لیلی مدرسه لرده علوم دینه ، فلسفه اسلامیة ، فنون متنوعه حاضره بر طرز مکملده تدریس اولنوبده بوکی مدارسدن نشأت ایده جک افندیلر امور حکومتده استخدام به شلانیسه بالجمله علوم وفنونه آشنا اولان وسن صباوتدن اکمال تحصیل قدر آیین اسلام اوزرینه تعلیم تربیه کورمش بولنان بوکی ذواتک اجرا آتی ده اودرجه مقارن عدل وحق اوله جنی وحکومت عثمانیه مرکز اونسبتده ترقیه بر استعداد سریع کوستره جکی برامر غیر منکردر .

(کرچه ملک دین ایله دکل ، آنجق عدل ایله بقا بولور .)

حل و تشریح مدد و عمد اولان مطالبات برکزیده لرینی بیدریغ بیوره رق افراد اهالی بی ایضا ایتلری ترجیاتیله عرض و تقدیم ایلرم .

وما کننا لنهیدی لولان هدینا الله

•••

اجماع صحابه ایله ترتیب و ترسیم ایدیلان مصاحف عثمانیه رسم و خط لرندن اکثر جهاتی قواعد عربیهیه موافق بعض نقلی مخالف کلدیکی ائمه و قراء طرفلرندن کتب قرائنده بیان اولمشدر .

خطوط عثمانیه دن قواعد عربیهیه مخالف کلان نقاطدن بعضیسنک حکمی بزمعاشر اخلافه معلوم و بعضیسنک علمی بزدن غائب و نهان اولمش بومواقع صحابه کرام حضراتندن کهن ماتفق ترسیم اولنمیوب بلکه نزد سامیارنده متحقق سرو حکمتدن نشأت ایتمشدر .

شو حالده مصحف عثمانی خطوطندن اصول عربیهیه مخالف اولان مواضعده قواعد عربیهیه باقیلمیوب مصحف عثمانی رسم و خطنه اتباع و اجبدر .

باخصوص متقدمین و متأخرین دن چوق ذوات کرام و علماء اعلام مصحف عثمانی رسم و خطی بیان خصوصنده تألیفات مستقله و آثار معتبره وجوده کتورمشدر . ابو عمرو الدانی حضرتلری بو مسئله مهمه ده بذل قدرت ایلان ذوات مشار الیه جمله سندن برذات جلیل القدردر .

ابو العباس المراكشي حضرتلری خط عثمانیدن قواعد عربیهیه مخالف و قلمرینی توجیه حقنده [عنوان الدلیل فی مرسوم خط لتزیل] نامنده بر کتاب تألیف ایدرک مصحف عثمانیه اصل خط عربی خلافت ترسیم ایدیلان حرفلرک خطجه احوالی هان آنجق معانی کلماتک احوالک اختلافی حسیله اختلاف ایتدیکنی بسط و ایضاح ایلمشدر .

از جمله سورة شوری ده [ویمج الله الباطل]، و سورة علقده [سندع الزبانية]، سورة اسراده [ویدع الانسان]، سورة قمرده [یوم یدع الداع] قول جلیلاری قاعده عربیهیه [ویمجو] [سندعو] [ویدعو] [یوم یدعو] یازیله جق ایکن مصحف عثمانیه اولجه اشارت اولندیغی وجه اوزره واولری حذفک سر و حکمتی فعلک سرعت و قوعی و فاعل اوزره سهولتی و وجودده فعل ایله متأثر و منفعل اولان شیئک شدت قبولی اوزره تنبیه اولدیغنی بیان و تفصیل ایلمشدر .

شو حالده بتون علماء اعلامک رسم و خط عثمانی په اهتماملرندن مهمما امکن مصحف لریمز خطی مصاحف عثمانیه رسم و خط لرینه توفیق ایتک واجب و یاسنت مسلوکه اولدیغنی مستتین اولمقدهدر .

خصوصیه مصحف عثمانی رسم و خطنه اتباعک لزومنه ائمه اربعه بالاتفاق قائل اولمشدر . بواتفاق امام سیوطی اتقان کتابنده بوجه زیر فقرات ایله افاده ایلیمور: اشهدن روایه امام مالکک ناسک احداث ایتدیکنی هجا اوزره مصحف قرآنی یازمق جائز اولورمی دیو سوال

اولمقده امام مالک [خیر] آنجق اصحاب طرفند قرارگیر اولان کتابت اولی و رسم قدیم اوزره یازمق کرکدر دیو جواب ویرمشدر . بوقولی ابو عمرو الدانی حضرتلری دخی [المقنع] نام کتابنده روایت ایتدکدنصکره علماء امتدن [مجهدیندن] بوقوله مخالف برکیمسه بولمیدیغنی ده تردیف ایلمکدهدر .

ینه ابو عمرو الدانی حضرتلری [المقنع] نام کتابنده اصلاً تلفظ اولنمیوب رسمده زیاده قیلان [اولوا] دهکی واولی والف اخیره [بنیناها باید] دهکی [باید] کله شنده یاه ثانیه کی مصحف عثمانیه بولان اشبو حرفلری تغیر و حذف ایتک جائز اولورمی دیو امام مالک حضرتلرندن وقوع بولان استفساره جواباً مشار الیهک تغیری قبول ایتیهرک مصحف عثمانیه کی رسم و خط اوزره ابقاسی لزومی بیان ایتدیکنی ذکر ایلمشدر امام احمد بن حنبل دخی اشبو حرفلرده ویاغیرلرنده مصحف عثمانی رسم و خطنه مخالفتک حرام اولدیغنی تصریح ایدیور .

بیهقی [شعب الایمان] ده مصحف یازمق مراد ایدن کیمسه نک اصحاب کرامک مصاحف عثمانیهیه یازدقلری هجا اوزره ملازمت و مصاحف مذکورهیه مخالفتدن احتراز ایله اصحابک یازدقلرندن هیچ برشی تبدیل و تغیر ایتماک لزومی ایتیان ایلمکدهدر . زیرا مشار الیههم حضراتی بزدن علمجه اکثر وقاب لسانجه اصدق امانجه اعظم ایدیلر .

ایمدی بز نفسمزجه آنلرک حاشا نقصان لرینی تدارک ایتش کی برظن حصوله کتیرمک لایق دکلدر . [اتهی کلام الاتقان] کرچه امام سیوطی بوجه بالا کلام مشروحنده امام اعظم افندمنز ایله امام شافعی حضرتلرندن خط عثمانی په متابعتک وجوبی خصوصنده بر نقل صریح بیان ایتماش ایهده ابو عمرو الدانی حضرتلرندن نقلاً بوخصو- صده امام مالک قولنه علمای امتدن مخالف برکیمسه یوقدر دیمسی امامین مذکورینکده بومسئلهده امام مالک ایله متفق بولمقلرینه دلالت واضحه ایله دلالت ایتمکدهدر .

هرنه قدر علماء شافعیه متأخرینندن عز الدین ابن عبدالسلام مصحف عثمانی رسم خطنه اتباع علم ترونازه ایکن صدر اولده ایدی ششو زمانده مصحفی اصطلاح ائمه ایله تقرر ایدن مرسوم اول اوزره یازمقده افراد امتی بعض مواضعده التباس و تغایط مهلهکسه القا خشیتی واردر بو محذوردن تحاشی ایچون مصحفی رسم قدیم اوزره کتابت جائز دکلدر مألنده بسط مقال ایتش ایهده بوکلامی اطلاقی اوزره قبول اولنمیوب بلکه مرسوم اول طبقجه یازیلان مصاحفدن اهل زمان ایچون تعلم قرآن بالکلیه مقصور و ممکن اولمزه رسم قدیمه متابعت العیاذ بالله اندراس علم مهلهک عظیمهسنه مفضی اوله جق اولور ایه اولوقت رسم قدیمی ترک ضیاع علم مضرتنه نسبتله مضرت جزئیه قالب [ایکی مفسده تعارض ایتدکده اخفی ارتکاب ایله اعظمک چارهسنه باقیلور] و [ازمانک تغیریه احکامک تغیری انکار اولنه ماز]

قاعده کلیه فقهیه لرینه توفیقاً حضرت قرآن رسم قدیم اوزره یازلیوب اهل زمانک وسع وطاقنلری نسبتنده قواعد عربیهیه موافق رسم جدید اوزره یازلق واجب اولور.

[مابعدی وار]
یونس زاده : احمد وهبی مدرس

مُؤَاعِظَاتُ

مابعد

نصل که حدیثده وارد اولمش . نووی ده مذکوردر . (یاعبادی انی حرمت الظلم علی نفسی وجملة محرمات علیکم الا فلا تظالموا الخ) صحیح مسلم احادیثندن اوزون بر حدیث شریفدر . حدیث قدسی . (یاعبادی) ای قوللرم ! (انی حرمت الظلم علی نفسی) بیلک که هیچ برشی بکا حرام دکلد . اللهم بن . ربوبیت صاحبی . لکن ظلمی کندیمده حرام ایتشم . ظلم ، غدر ، کیمسه نک حتمی ابطال یوقی ، بونی کندیمده تحریم ایتدم . (وجعلته محرمات علیکم) سزک جمله کزده حرام قیلدم . نه انسانه ، نه حیوانه ، نه خارجه ، نه نفسنه هیچ ظلم ایتجه جکسک . (الا فلا تظالموا) ارتق دقت ایدک ، اپی دوشونک عبرت آک ، بربریکزه ظلم ایتمک . (وماربک بظلام للعبید) شیمدی آیتک استثناسندن آ کلاشیلیرکه (الاالذین تابوا من قبل ان تقدروا) بودلات ایدیورکه یوقاریکی آیت اهل اسلام حقندهدر . چونکه کافرلر ، مشرکلر نه زمان توبه کار اولسلر کرک اله کچدکدن سوکرا ، کرک اله کچمهدن . (من قبل ان تقدروا) اونلر حقنده یورومز . کافر حال کفرنده هر نه یامش سه اوندن مسئول دکلد . دین اسلامه کیردکدن سوکرا نه حدأ ، نه شرعاً برمسئو . لیت ترتب ایتز . (ان یتوبوا یغفرلهم ماقد سلف) قدر حق وارسه ساقط اولور ، کرک قول حق ، کرک اله حق . اما بونک قیدی ، قیودی یوق . دیمک که (من قبل ان تقدروا) تقید ایتمش ا کلاشیلیرکه یوقاریکی آیت مسلمانلر حقندهدر . کندی مسلمان ، بونکه برابر قطاع طریق اولمش ، یاخود باشقه درلو ساعی بالفساد اولمش . اونک ایچون اله کچجهیه قدر توبه ایدرسه نه اعلا ، اما اله کچدکدن سوکرا توبه کار اولورسه نه حق الله ساقط اولور ، نه حق عبد .

— اما بن توبه کار اولدم . . .

جدأ اگر اولدکسه آخرت عذابندن قورتولورسک . فلاکت کلدی دیه توبه ایدرسه اوکا توبه دیمز . کوچی وار ایکن ، اوکناهی یامغه فرصت وار ایکن ترک ایتک . . . توبه اودر . یوقسه عاجز قالیر ، دیشلری قیریلیر ، طیرناقلری سوکولور : « برشی یامیایه جنم » دیر . ذاتاً یامیایه سزک . قدرتی ، کوچی یترکن الله قورقوسندن توبه ایدرسه توبه اودر . لکن بویلهده توبه ایدرسه یالکیز حق الله

ساقط اولور . قول حق ساقط اولماز . نه قدر غضب ایتمش سه ویره جک . صاحبلی بللی ایسه ویره جک . دکل ایسه بیت الماله قویه جق . بللی که غضب ایتمش ، چالمش ، رشوت آلمش ، دوله ندرمش . او قدر ثروت نصل اولور ؛ معاشی طویلانسه ، هیچ بریره صرف ایدلمه مش فرض اولونسه انجق موجودک نصفی طوتار . بللی اولیورکه اوته کنی بریکنی صارمش ، بیت امواله ال اوزاتمش . بیوک امتیازلر ویریلیر ؛ شمندوفر امتیازی ، معدن امتیازی ؛ بیکرله لیرالز اوینار ایچنده . بیلیرز نه قدر پاره آلمش . اون سنه اول میرالای ایدی ، سوکرا آزمدت ظرفنده مشیراولدی . اورتانلی کسدی ییچدی ، بی نه یایه امواله مالک اولدی .

بو اموال اشته شرعاً لندن آلیر . چونکه خائن اولدی . شرعاً مصادره واردر . ظالمک مالی لندن آلیر . صاحبلی بللی اولورسه صاحب لرینه ویریلیر ، بللی اولمازسه بیت الماله انتقال ایدرکه منافع عامیه صرف اولنه جق دیمکدر . بوجهتله جزای دنویسنی مطلقاً کورور . اگر اولجه توبه ایدرسه آخرت عذابندن قورتولور . برده مطلقاً دعواسنی اثبات ایتلی . اما اللهم حق تواتر بللی در . او یله مفسد انسانلر هر کسجه معلومدر . الله دنیاده جزاسنی تعیین ایتشددر .

بر حدیث شریفده نه بیورمش رسول اکرم افندمز ؟ — بش کیمسه واردرکه الله بونلره غضب ایلیمشدر (خمسة غضب الله علیهم وما واهم النار) برروایتده — ابن حجرک زواجر کتابنده — (ان شاء امضی غضبه فی الدنيا) قیدینی ده علاوه ایتشددر : الله غضب ایتمش وحق دیلرسه دنیادهده عذابنی یوروتور . بونلرک :

۱ — نجیبی (امیر قوم یطیعونه یاخذ حقسه منهم ولا ینصفهم من نفسه ولا یرفع عنهم الظلم) بر قومک امیری : امیرکه پادشاه دیمک . امیربلده دکل . بتون امتک امیری ، حکمدار . او یله بر حکمدارکه قومک هبسی اوکا اطاعت ایدرلر . ویرکی ، عسکر ویرلر . هر درلو حقوق حکمدارییه رعایت ایدرلر . (ولا یعطی حقهم ولا ینزع الظلم عنهم) او ایسه اونلرک حقنی ویرمز ، اصلاً انصافله معامله ایتز . اوزرلرندن ظلمی اکسیک ایتز . هم کندی ظلم ایدر ، هم ظلم ایدنلری خبر آلدجه هیچ قولاق آصماز ایشته بویله برامیر ، برسلطان . الله بوکا غضب ایتشددر . او یله بر غضب که تأثیرینی دنیادهده کوستر ، عاقبتی وخیم ایدر .

۲ — (وزعیم قوم یطیعونه ولا یساوی بین القوی والضعیف) بر قومک رئیس . که بوعلی الاطلاق حاکم دیمک ، بتون امرای عسکریه ، هر نوع ضابط ولو بر اونباشی اولسون ، سائر نفوذ صاحبلی ؛ کوی که یاسنه قدر شمولی وار . « زعیم » رئیس دیمک . براونباشیدن بیله او عسکرلری صوره جق . او اونباشی اون کشینک زعیمی در ، رئیس در .

اونلر اورئیسک سوزینی دیکلورلر ، او یله ایکن اوکنه قوی ایل